

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου
Ἑσωτερικοῦ Δρ. 6. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Ἀναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου
ἐδὸς Φλέσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Βύνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ὀρησκεία καὶ αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι, ὑπὸ F. Bettek. — Ὁ Βίος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπὸ Ροδόλφου Ἀσμή. — Ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη· λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν Αἰθουσίᾳ τοῦ Ὀλύμπου, ὑπὸ Σενοφῶντος Παπαμιχαήλ, ἱατροῦ. — Ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ ἡ θέωσις τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὸ Κ. Α. Διαληγμα. — Τοῖς συναδέλφοις τοῦ «Λόγου», ὑπὸ Κ. Α. Διαληγμα. — Ἐν καθήκον τῶν συνδρομητῶν τῆς «Ἀναπλάσεως».

Ἡ ὀΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ Αἱ ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ ὑΠΟ F. BETTEK

Προοδύομεν ἢ
Η΄.

Χριστιανισμὸς καὶ πολιτισμὸς.

ὑπάρχουσι Χριστιανοί, προσέτι δὲ καὶ μὴ Χριστιανοὶ ἱστορικοί, οἵτινες χρονολογοῦσι τὴν πρόοδον ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ ἀποδίδουσιν εἰς αὐτὸν μεγάλην ἐκπολιτιστικὴν ἀποστολήν. Δὲν φρονῶ οὕτω. Ἐάν δ' Ἰησοῦς Χριστὸς εἶχε θελήσει νὰ ἐκπολιτίσῃ τὸν κόσμον, μετὰ ποίας εὐκολίας δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ τὸ κάμῃ ἐργόμενος ὡς κυρίαρχος τοῦ κόσμου, διὰ νὰ εἰσαγάγῃ ἐποχὴν Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ πνευματικῆς πρόοδου, θέτων νόμους πρὸς ταῦτο, καταργῶν τὴν δουλείαν, προστατεύων τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας, καὶ προνοοφν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας! Πόσον εὐκόλως ἤθελε δυνηθῆ νὰ μᾶς δείξῃ τὴν ἀτμομηχανὴν καὶ τὰς καλλίστας ἐφαρμογὰς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ! Πόσον καλῶς ἤθελε δυνηθῆ νὰ λύσῃ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα καὶ νὰ δώσῃ τέλος εἰς πᾶσαν ἀβλιότητα καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν, διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν προϊόντων τῆς πρώτης ἀνάγκης καὶ τῆς ἀληθοῦς (αἱρικῆς, ὑποβοηθουμένης ὑπὸ θαυματουργῶν δυνάμεων! Ταῦτα πάντα ἀπλά

παιγνίδια ἦσαν δι' αὐτόν, καθόσον, ὡς μᾶς λέγει ἡ Βίβλος, δι' Αὐτόν καὶ δι' Αὐτοῦ ἐδημιουργήθησαν τὰ πάντα. Ἀλλὰ τί βλέπομεν ἀπ' ἐναντίας; Ὁ Θεάνθρωπος οὗτος δὲν ζαλιζέται οὔτε διὰ τέχνας οὔτε διὰ ἐπιστήμας, δὲν ἐνασχολεῖται οὔτε περὶ τὴν πολιτικὴν οὔτε περὶ τὴν νομοθεσίαν, καὶ ἀποποιεῖται μάλιστα εἰς τίνα περίστασιν σαφροτάτην νὰ ἐπεμβῇ πρὸς λύσιν κληρονομικῆς διενέξεως, φωνῶν, «τίς με κατέστησε δικαστὴν μεταξὺ πάντων;» Καὶ δταν, δδγηθῇ ἐνώπιον τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς κραταιοτέρας αὐτοκρατορίας τοῦ κόσμου, ἡρωτήθῃ ὑπ' αὐτοῦ ἂν ἔχῃ ἀξιώσεις ἐγκοσμίου, ὁ Ἰησοῦς τῷ ἀπεκρίθη συντόμως· «ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». «Τί ἀφελήσῃ ἀνθρώπον, ἐάν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;» Ἰδοὺ ἡ ἀποφίσι, ἀφ' ἧς λαμβάνει τὰ ἀνθρώπινα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς· ἐάν τις ἐρχεται πρὸς τὸν Θεόν, καθίσταται δι' αὐτοῦ τούτου ἐπαρκῶς πεπολιτισμένος· ἐάν δὲν ᾔνε μετὰ τοῦ Θεοῦ, δὲν ὑπάρχει πολιτισμὸς δυνάμενος νὰ τὸν σώσῃ. Ὅλος ὁ πολιτισμὸς τοῦ Φαραὼ ἔσωσε τὴν ψυχὴν του, καὶ οἱ αἱ ἐπίδειξιότητες ἔσωσαν τὸν Νέρωνα ἢ τὸν Καλλιγούλαν; Ὅχι τὸν πολιτισμόν, ἀλλὰ τὸν οὐρανὸν ἦλθεν ὁ Χριστὸς νὰ φέρῃ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα αὐτὴ ὅμως περιεφρόνησε τὸ δῶρόν του. Ἰσχυρίζομαι μάλιστα, ὅτι παρ' ἀνθρωπότητι συγκειμένη ἀποκλειστικῶς ἐξ ἀληθῶν Χριστιανῶν, ἡ ἐμπορία καὶ ἡ βιομηχανία, αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστήμαι δὲν θὰ ἦσαν τοσοῦτον ἀνεπτυγμέναι ὅσον τὰς κατέστησαν εἰς τὰ μεγάλα εἰδωλοκρατικὰ κράτη καὶ ὅσον τὰς καθιστῶσι σημερόν. Οἱ Χριστιανοὶ οὗτοι, τὸ παράδειγμα τῶν προφητῶν, τῶν ἀποστόλων, καὶ τῶν ἀρχαίων ὀρησκευτικῶν κοινοτήτων μᾶς τὸ δεικνύει, θὰ ἦσαν εὐχαριστημένοι ἀπὸ ζωὴν ἀπλὴν καὶ μετρίαν, θὰ κατεφρόνουν τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν, καὶ ἀπονέμοιτες ὀλίγην ἀξίαν εἰς πᾶν ὅ,τι παρέρχεται, ὀλίγον θὰ ἐξελίζοντο δι' ἐφεύρεσιν σιδηροδρόμων ἢ τηλεγρᾶφων, ἢ προσέτι διὰ τὴν ζωγραφίαν ὀραίων εἰκόνων, ἢ τὴν γλυφὴν ὀραίων ἀγαλμάτων· διότι ὁ ἀληθὺς Χριστιανὸς λέγει ὡς ὁ Κύριός του· ἡ βασιλεία μου δὲν εἶνε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

Οί κατά τὸ μάλλον ἢ ἦσαν Χριστιανοὶ κοινωνιολόγοι τῆς σήμερον, οἵτινες, ἐνίοτε, ἀρνούμενοι καθ' ὁλοκλήραν τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ζητοῦσι νὰ τιμῇσιν τὸν Χριστιανισμόν ἀποδίδοντας εἰς αὐτὸν τὴν ἐκπαίδευσίν μας καὶ τὸν πολιτισμόν μας, τὴν πρόδόν μας καὶ τὸν ἀνθρωπισμόν μας, ὡς καὶ τὰς τέχνας μας καὶ τὰς ἐπιστήμης μας, τῷ προσφέρουσι πράγματι πολλὴ μικρὰν ὑπηρεσίαν, καὶ τὸν ἀδικοῦσι μάλλον παρὰ τὸν ὠφελοῦσι. Διότι, ἐάν εἰς τὸν Χριστιανισμόν ἀποδοῖται τοιαύτη πατρότης, ἐπειδὴ οὗτος εἶνε ἡ ἀληθὴς θρησκεία, ἡ ὑπερέχουσα τῶν ἄλλων ὅσον ὁ Θεὸς τῆς ὑπέρχει τῶν ψευδοθεῶν ὧν τῶν χρόνων, ἔπρεπε τότε οἱ καρποὶ τοῦ, ὁ πολιτισμὸς μας δηλαδὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευσίς μας, αἱ ἐπιστῆμαι καὶ αἱ τέχναι μας, νὰ ᾔνε ἀσυγκρίτως ἀνώτεροι παντός ὅ,τι παρήγαγεν ἡ ἀρχαϊότης καὶ ἡ εἰδωλολατρεία. Ἄλλ' οὐδεὶς θὰ τολμήσῃ νὰ διισχυρισθῇ ὅτι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅτι ὁ Νάος τοῦ Ἀγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ καὶ τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων ἢ τῆς Ῥουένης εἶνε ἐπίσης ἀνώτεροι, ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα ἢ τὸν ἐν Κερνὰν ναόν, καθὼς ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὴν πλάνην. Αἱ Παναγίαι τοῦ Ῥαφαὴλ δὲν ἔχουσι τὴν τεχνικὴν ἀξίαν τῆς Ἀθηνᾶς τοῦ Φειδίου ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Βελιδέρ, καὶ ὁ Μωυσὴς τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου δὲν εἶνε μεγαλοπρεπέστερος ἀπὸ τὸν Δία τοῦ Φειδίου.

Εἶνε ἐπίσης παράλογον τὸ πιστεῦν ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἐκπολιτίζει καὶ καθιστᾷ εὐτυχεῖ λαοὺς, οἵτινες λέγονται Χριστιανικοί, ἀλλὰ δὲν εἶνε. Ἡ πίστις, ὡς ἐν τινὶ ἐπιδημίᾳ, ἐκείνον μόνον σώζει, ὅστις τὴν κατέχει, ἥτις δὲ τὸν γείτονά του, ὅστις τὴν χλευάζει. Οὗτος μόνον μεγάλην καταδίχην ἔχει ἐξ αὐτῆς, καὶ τοῦτο εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς διὰ λαοὺς ἐλοκλήρους. Ὅποια πικρὰ εἰρωνεία τὸ διισχυρίζεσθαι ὅτι ὁλος ὁ νεώτερος πολιτισμὸς τῶν Ἑυρωπαϊκῶν λαῶν ἀπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου (ἐν Ῥωσσίᾳ) μέχρι τοῦ Γιβραλτάρ, μετὰ τὴν ἀπιστίαν των καὶ τὴν ἀσέδειάν των, μετὰ τὴν ἀδυναμίαν των ἀπέναντι τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς ἀνυχρίας, μετὰ τὴν χρηματολατρείαν των καὶ τὰ σκάνδαλά των, μετὰ τοὺς πολέμους των καὶ τὰ μίσση των, μετὰ τὴν ἀκόλαστον φιλολογίαν των καὶ τοὺς ἀθλοὺς ἀντιπροσώπων των, εἶνε ἀξιοθέαστα προϊόντα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ!

Ὁ κόσμος ἐχθρὸς πάντοτε τοῦ Θεοῦ.

Ὁ κόσμος ὑπῆρξε πάντοτε, εἶνε ἀκόμη καὶ θὰ ᾔνε ἐξ ἐκείνου ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπέστειλε τοὺς μαθητάς του ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων, καὶ προλέγων εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ κόσμος θὰ τοὺς μίσση, καθὼς ἐμίσησεν αὐτόν. Οἱ μαθηταὶ τοῦ εἶνε τὸ ἐξαιρετόν ἄλλας, τὸ ὅποιον ἐμποδίζει τὴν ἐντελῆ σφῆιν τοῦ κόσμου, καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἐξήκουσαν καὶ ἐξασκούσιν ἀκόμη ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ εὐεργετικὴν ἐπιρροήν. ἀλλὰ τὸ νὰ ἐκπολιτισῶσι δὲν ὑπῆρξε ποτε ἡ ἀποστολή των, οὔτε ὁ σκοπὸς των, καὶ πάντοτε, δακρύς ἐνόμισαν τινες τοῦτο, τὸ τέλος ἀπέδειξε τὸ ἐσφαλμένον τῶν προσδοκιῶν των. Βεβαιῶς ὁ Χριστὸς εὐχαρίστως ἤθελε προσέπει εἰς τοὺς μαθητάς του ὅτι θὰ ἐπέστρεφον εἰς τὴν εὐθείαν δὲν τὸν

κόσμον, καὶ ὅτι θὰ τῷ ἔφερον καὶ τὴν ἐπίγειον εὐτυχίαν. ἀλλ' ἀντὶ τούτου παραβάλλει τὸ τέλος τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, περὶ τῶν ὁποίων λέγει ὅτι δὲν ἐπίστευον ποσῶς, ἕως οὗ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ τοὺς κατέστρεψεν ὅλους. Καὶ διατὶ αἱ προαναγγελλόμεναι τρομεραὶ τιμωρίαι κατὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου, τῶν ὁποίων εἶνε πλήρης ἡ Ἀποκάλυψις, ἐάν ἡ ἀνθρωπότης ἐμελλεν ἡμέραν τινὰ νὰ ἐπιστραφῇ πρὸς τὸν ἀληθὲς Θεὸν ὁλόκληρος, ὡς τὸ ἱσχυρίζονται Χριστιανοί τινες συγχέοντες προφητείας σχετικὰς πρὸς τὴν χιλιετηρίδα καὶ πρὸς τὴν καινὴν γῆν μετὰ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ τέλος τοῦ κόσμου;

Τὰ δύο ρεύματα.

Διὰ τὴν Βίβλον ἡ ἱστορία καὶ ἡ ἀνθρωπότης σχηματίζουσι δύο ρεύματα. Τὸ ἐν, τὸ τῶν πολλῶν, κατέχεται διὰ τῆς πλατείας δόξου πρὸς τὴν ἀπώλειαν τὸ ἔτερον, τῶν ἐκλεκτῶν ἀτόμων, ἀποτελοῦν μικρὸν ποίμνιον, ἀναβαίνει, διὰ τῆς στενῆς καὶ τραχείας δόξου, πρὸς τὴν ζωὴν. Λόγος σκληρὸς! Τίς δύναται νὰ τὸν ἀκούῃ; Ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ ὅτι ποτε πρὸς τοὺς δυσφορήσαντας μαθητάς του «Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;»

Ἡ Βίβλος καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Κόσμου.

Ἡ Βίβλος λοιπὸν μᾶς παρουσιάζει εἰκόνα τοῦ κόσμου, εἰς τὴν ὅποιαν τὸ κακὸν θὰ βαίνει αὐξάνον μέχρι τῆς καταστροφῆς του· καὶ μᾶς δεικνύει ἐξ ἄλλου τὰς θείας καταστάσεις μερὶδος τινὸς τῆς ἀνθρωπότητος ὑψωθεῖσης διὰ συστημάτων ἀνωτέρων πάντοτε τῶν προτέρων, ἀπὸ γενικῶν τινος φόβου τοῦ Θεοῦ, οἷος ὁ τοῦ Ἰώβ, εἰς λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἥτις εἶνε ἡ Νύμφη τοῦ Ἀρνίου. Ἀδιάκοπον δὲ πρόδον τῆς ἀνθρωπότητος ἡ Βίβλος δὲν γνωρίζει.

Ἀλλὰ, θὰ μᾶς εἰπωσιν, ὅποιον θλιβερὸν φρόνημα! Πῶς! Ἡ ταλαίπωρος ἀνθρωπότης θὰ στρέφηται λοιπὸν εἰς κόλπον πάντοτε τὸν αὐτόν, χωρὶς νὰ προχωρῇ, καὶ ὅλαι αἱ ἐξυψώσεις τῆς πρὸς τὸ Ἄπειρον δὲν θὰ τὴν κάμωσι νὰ προχωρήσῃ βῆμα;

Ὁ Θεὸς καὶ ἡμεῖς.

Εἰς τοῦτο θ' ἀπαντήσωμεν δι' ἄλλης ἐρωτήσεως· τίνας εἶνε τὸ πταίσμα; Βεβαιότατα, ὅχι τοῦ Θεοῦ. Ποῦ τοὺς διέταξεν αὐτὸς νὰ ἐξολοθρευθῶνται μανιῶδες εἰς φονικούς πολέμους, καὶ νὰ χρησιμοποιοῦσι καθ' ἑκάστον ἕτος, ἐν μόνῃ τῇ Εὐρώπῃ, διακατομμύρια, ὅπως διδάσκουσιν εἰς μυριάδας ἀνδρῶν νέων, ἰσχυρῶν καὶ εὐρώσεων, τὴν τέχνην τοῦ φονεῖν ὅσῳ δυνατὸν πλείονας ἐκ τῶν ὁμοίων των; Μᾶς προσέταξεν ὁ Θεὸς νὰ ἐξοδεύωμεν εἰς πολυτέλειαν ματαίαν, εἰς ἀπολάσεις ὁλοθρίας, εἰς κοινωνικὰ καθήκοντα ψευδῆ καὶ κατὰ συνθήκην, εἰς ἡδονὰς μωρὰς καὶ ἀποκτηνωτικὰς, τὸ χρῆμά μας καὶ τὸν καιρὸν μας, τὴν ἰσχύν μας καὶ τὴν ὑγίειάν μας; Θέλει Ἐκείνος ὥστε, δι' ἀνταγωνισμοῦ ἀχαλινώτου, δι' ἐγωισμοῦ θηριώδους ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς, νὰ ζητῶμεν νὰ συντρίψωμεν ἄνευ οἰκτοῦ ἐκείνους ἐκ τῶν ὁμοίων μας, οἵτινες ἐνδύκονται ἐπὶ τοῦ δρόμου μας; — Ὁχι. — Τούναντίον μᾶλλον.

Ὁ Θεὸς οὗτος καὶ Πατὴρ ὧν τῶν ἀνθρώπων μᾶς διδάττει, μᾶς παρακαλεῖ, μᾶς ἐκτελεῖ νὰ ἀντιλαμβάνωμεθα καλῆτερον τὰ ἴδια ἡμῶν συμπερόντα, νὰ ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ πρὸς ἀλλήλους ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ὅπου ἐδῶκεν εἰς ἑκάστον θέσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον· μᾶς ἐκλιπαρεῖ νὰ μὴ ἀφηνώμεθα εἰς τὴν ἐκ τῶν φαινομένων ἀπάτην, νὰ ἀναζητῶμεν τὰ ἀληθῆ ἀγαθὰ, νὰ πιστεύωμεν εἰς αὐτόν, εἰς τὴν ἀγάπην του, εἰς τὴν ἀγαθότητά του, νὰ προστρέγωμεν εἰς αὐτόν καθ' ὅλας τὰς ἀνάγκας μας, νὰ τῷ ζητῶμεν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, τὸν ὅποιον εἶνε πρόθυμος νὰ μας δίδῃ. Καὶ μᾶς ὑποσχεται ἀπειράκις ὅτι τότε θὰ μᾶς ἐδωρήσῃ πλουτίαν· ὅτι θὰ ἀπομακρύνῃ ἀπ' ἡμῶν τὴν ἀσθένειαν καὶ τὴν στενοχωρίαν, καὶ θὰ μᾶς κάμῃ περισσότερα καλὰ παρ' ὅσα δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν, ἐπειδὴ, λέγει, «δὲν μαστίζει οὐδὲ καταθλίβει ἐκουσίως τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων» (Θρήν Γ'. 33). Καὶ διὰ νὰ μὴ ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὑποσχέσεις του, μᾶς κάμνει νὰ λέγωμεν διὰ τοῦ προφήτου του· «Ὁ Χεὶρ τοῦ Αἰωνίου δὲν εἶνε βραχεία, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ σώσῃ, οὔτε τὸ οὐς τοῦ βουρῦ, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἀκούῃ· ἀλλ' αἱ ἀνομίαι σας ἔφεραν χάρισμα μεταξὺ ὑμῶν καὶ τοῦ Θεοῦ σας, καὶ αἱ ἁμαρτίαι σας τὸν ἔκαμαν νὰ κρύψῃ ἀπὸ σας τὸ πρόσωπόν του, διὰ νὰ μὴ σας ἀκούῃ» (Ἠσ. ΝΘ'. 1. 2).

Καὶ ὁ παντοδύναμος οὗτος Θεὸς ἀπευθύνει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποῖοι ἔπλασε, τὴν συγκινητικὴν ταύτην παρὰκλησιν· «ἐπανέλθετε πρὸς με, καὶ δὲν θὰ φυλάξω τὴν ὀργήν μου διὰ πάντας» (Ἰερμ. Γ' 12).

Ἡ τυφλὴ καὶ διεστραμμένη γενεά.

Ἀλλὰ ποῖος πιστεύει τοὺς τοιοῦτους λόγους; Ποῖος ἀκούει τὰς παρακλήσεις ταύτας; Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην αὐτοῦ! ἀναβῶ γενεὰ τυφλὴ καὶ διεστραμμένη. Εἴμεθα σοφοὶ καὶ ἐπιστήμονες, καὶ τίποτε πλεόν δὲν εἶνε ἀδύνατον εἰς τὴν ἐπιστήμην μας! Ὁ δυνάστη μὲν μὲ τὰς ἐμπορικὰς συμβάσεις μας, μὲ τοὺς προστατευτικούς νόμους, καὶ μετὰ τὴν ἀκριβῆ καλλιέργειαν νὰ προσηυθώμεν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, ὡς καὶ νὰ τὸν κατασκευάζωμεν χημικῶς! Ὁ πλουτήσωμεν διὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας ἡ ἱατρική μας, ἀείποτε προσδεύουσα, θὰ μᾶς σώσῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας καὶ τοῦ θανάτου· τὸ λογικὸν θὰ μᾶς εἴπῃ ὅτι πρέπει νὰ πιστεύωμεν, ἡ δὲ σοφία μας τί τὸ ἀληθές. Ὁ δυνάστη μὲν καλῶς νὰ διευθετήσωμεν μόνοι τὰς ὑποθέσεις μας!

Κλάδος, ρύαξ, δημιουργία.

Εἶνε ἄπορον ὅτι, ἀποπλανωμένη διὰ ταιούτων ψευδολογημάτων ἡ ἀθλία καὶ ταλαίπωρος ἀνθρωπότης, δὲν προσδεύει; Ὁ κλάδος δύναται νὰ αὐξάνῃ κεχωρισμένος τοῦ κορμοῦ, ὅστις τῷ δίδει τὴν ἱκμάδα, ὁ ρύαξ νὰ βῇ ἐστερνωμένος τῆς πηγῆς του, ἡ δημιουργία νὰ ζῇ ἄνευ τοῦ δημιουργοῦ; Ὡς δὲν ὑπάρχει διὰ τὴν γῆν ἄλλη πηγὴ θερμότητος καὶ ζωῆς ἀπὸ τὸν ἥλιον, ὁμοίως δὲν ὑπάρχει διὰ πᾶν δημιουργημα παρὰ εἰς μόνον ἕνα πρὸς τοῦ πλάσιέστερον πρὸς τὸν Θεόν.

Οἱ τεταγμένοι καιροί· αἱ τέσσαρες βασιλεῖαι καὶ ὁ ἀχειρόφυκτος λίθος· τὸ τέλος καὶ ἡ προδοσις.

Ἄλλ' ἡ Βίβλος, ἀνωτέρα καὶ εἰς τοῦτο, τῆς ἀπιστίας, δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἀπελπιζόμεθα. Ἐάν ἀφ' ἐνὸς δὲν μᾶς προλέγῃ, ὅτι ἡ γῆ θὰ μεταβληθῇ διὰ τῶν προδῶν τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ἐπιστήμης εἰς παμμεγέθους οἰκτροφρεῖον μετ' ἀνελευστῆρας καὶ ηλεκτρικῶν φωτισμῶν, ὅπου ἡ ἀνθρωπότης, ἐλευθερὰ ἀπὸ τὴν ἀγνοίαν καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν, ἀπὸ τὴν ζυγὸν τῶν ἱερέων καὶ τῶν βασιλείων, θὰ καταναλίσκῃ ἐν εἰρήνῃ χημικὰ προϊόντα εἰς εὐθηνὰς τιμὰς, οὐδαμῶς ἀφ' ἑτέρου μᾶς ἀναγγέλλει, ὅτι, ἐντὸς μυριάδων τινῶν, ἡ ἀνθρωπότης, ἡναγασμένη ὑπὸ τῆς φύσεως νὰ κενώσῃ τοὺς Παρισίους, τὸ Λονδίνον, τὸ Βερολίνον, τὴν Πατρούπολιν, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ ἀναζητήσῃ εἰς τὸν Ἰσημερινόν διλήγην θερμότητα, θὰ ἀπολεσθῇ τέλος ἐκεῖ οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ ψύχους.

Ὁ Θεὸς ἐδῶκεν εἰς ἑκάστον πρᾶγμα ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ εἰς αὐτὸν ἥλιον, τὸν καιρὸν του· τὸ ἐφῆμερον, τὸ ἐνιαύσιον καὶ διςενναύσιον φυτόν, πᾶν δένδρον καὶ πᾶν ζῶον, ἔχει τὸν χρόνον του ἐν τῇ ζωῇ· πῶς ἡ ἀνθρωπότης δὲν θὰ εἴχῃ ἐπίσης τὸν ἰδικόν της προσδιωρισμένον ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ της; Ὁ προφήτης Δανιὴλ, εἰς τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς ἐδειξε τὰς τύχας τῶν λαῶν, μᾶς φανερώνει, ὅτι ἀπὸ τοῦ Ναβουχοδονόσορος ἐμελλόν νὰ ἐλθῶσι τέσσαρες μεγάλαι μοναρχίαι, σαφῶς ἐνδεικνυόμεναι ὑπὸ τῶν τεσσάρων ζώων (Δαν. Ζ'). καὶ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Ναβουχοδονόσορος (Δαν. Β'). Εἴμεθα τὰ ἀπομεινάρια τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῶν δεκά δακτύλων τοῦ ἀνδριάντος· καὶ μετ' οὐ πολὺ θὰ κυλίσῃ ὁ λίθος, ὅστις θὰ μεταβάλλῃ εἰς κόνιν τὰς βασιλείας ταύτας, καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, κατερχόμενος αὐθις ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, θὰ ἰδρύσῃ τὴν βασιλείαν, ἥτις δὲν θὰ παρέλθῃ ποτε.

Εἶνε πλέον ἡ πιθανόν, συμφώνως πρὸς τὰς μεγάλας ἀναλογίας τῆς δημιουργίας, τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου καὶ τῆς διαρκείας τῶν ἀνωτέρω σημειωθεισῶν μοναρχιῶν, ὅτι ὁ Θεὸς ὥρισε διὰ τὴν γῆν ἑβδομάδα ἐξ ἑπτά ἡμερῶν ἐπὶ ἑπτά βρονταὶ τοῦ Θεοῦ θὰ βρυχηθῶσιν, ἡ χάλαζα τοῦ οὐρανοῦ θὰ συντρίψῃ τοὺς ἀσεβεῖς, ἡ πανώλης καὶ ἡ πείνα θὰ τοὺς ἀφανίσωσιν, οἱ σεισμοὶ τῆς γῆς θὰ καταστρέψωσι τὰς πόλεις των, καὶ οἱ ποταμοὶ δὲν θὰ τοῖς προσφέρωσι πλέον παρὰ αἷμα πρὸς πόσιν· διότι οἱ ἐπτά ἄγγελοι θὰ ἐκχύσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς τὰς φιάλας τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἐπίσης τίς πταίει; Ἐπὶ ἐξ ἑπτά ἡμερῶν οἱ ἀνθρώποι ἐμίαναν τὴν γῆν μετὰ τὰ ἐγκλήματα των καὶ τὰς κακοθητείας των, ἐδέπλησαν αὐτὴν βίας καὶ παρνομίαν φορολογίαν, καὶ ἐξολοθρεύθησαν ἀμοιβαίως εἰς πολέμους φρικώδεις. Θὲν ὑπάρχει λίθος καθαρὸς ἀπὸ ἀν-

θρώπων αιμα, και αι βλαστημια των ανερχονται, απο ηλικιας εις ηλικιαν, εως εις τον ουρανόν! Και τοιαυτη αμαρτία κηλις θα έμεινεν ανω τιμωρίας;

Αλλ' εταν η θύελλα της θείας οργής και αι αστραπαί της θα έχωσιν αφανίσει τους πονηρούς και καθαρίσει την γήν, ο Θεός θα έσναπαυθής εκ νέου εν μέσω της δημιουργίας του. Θα λάμψη ως ο ήλιος μετά την καταιγίδα, και τα τέκνα του θα μέλψωσιν επί της καινής γής τον μέγαν ύμνον της χαράς και της ευγνωμοσύνης, συνωδευμένοι υπό των ψδών της δημιουργίας, της αρμονίας των ουρανίων σφαιρών, και των αίνων των αγγέλων.

Και ιδού τί όνομάζω προόδοον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α' ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τπό

ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΑΣΜΗ

(κατά μετάφρασιν Κρυσταλλίας Λαοκλοπούλου)

Ο Ίησοῦς δωδεκαετής.

Η απάντησίς του προς την μητέρα του.

Είς ηλικίαν δώδεκα ετών το παιδίον έθεωρείτο πλέον νεανίας και υπετέτασσετο εις τον νόμον. "Ενεκα λοιπόν του προνομίου τούτου τῷ ἡτο επιτετραμμένον να παρίσταται εις την έορτήν του Πάσχα εν Ιερουσαλήμ. "Ότε αί ημέραι της έορτής έτελείωσαν, οί γονεῖς τοῦ Ίησοῦ αφήκαν την αγίαν πόλιν, όντες πεπεισμένοι ότι ο Ίησους ἡτο μετά των φίλων του. Μη εύράντες όμως αὐτόν, επέστρεψαν εις Ιερουσαλήμ, και εκεί τον ανέζητουν επί τρεις ημέρας. Τέλος τον εύρον εις τό ιερόν, καθήμενον εν μέσω των διδασκάλων, ακούοντα αὐτῶν και έπερωτῶντα αὐτούς (Λουκ. 6'. 44 — 45). Η Μαρία τῷ εἶπε τότε δι' έπιπληκτικῷ τόνου: Τέκνον, τί έποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ο πατήρ σου κήγῳ δδυνάμενοι έζητοῦμέν σε (Αὐτ. 48) ἀλλ' ἐκεῖνος δέν έννοιε πῶς ἡδύναντο να τὸν ζήτῶσιν ἀλλαχοῦ ἢ εν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ και λέγει πρὸς αὐτούς: Οὐκ ἤδειτε ότι εν τοῖς τοῦ Πατρὸς μου δεῖ εἶναι με (Αὐτ. 49); Ἐλέχθη ότι η Μαρία δέν έννοιε τοῦτον τὸν λόγον (ιδ. 50) Ἐνδοί εκείνη καλῶς τὰς λέξεις: ένδοί επίσης ἀκριβῶς και τὴν σημασίαν αὐτῶν, διότι τῇ ἀνεκάλουν τὸν λόγον τοῦ ἀγγέλου: Τὸ γεννώμενον εκ σου Ἅγιον κληθήσεται Ὑἱός Θεοῦ (Λουκ. α' 35) εν τοῖς τοῖς δέν ἡδύνατο ἀκόμη να βολιδοκοπήσῃ ὅλον τὸ βάθος και να καταλάβῃ ὅλην τὴν σπουδαιότητα της φράσεως ταύτης.

Οὐκ ἤδειτε ότι εν τοῖς τοῦ Πατρὸς μου δεῖ εἶναι με; Τοιαύτη ἡτο τοῦ παιδίου ἡ έρώτησίς: διὰ ταύτης

ένδοί ότι η οὐσία Του ἡ πλέον ένδόμυχος ἡτο ἐπὶ τοσοῦτον ἡνωμένη μετά της οὐσίας τοῦ Πατρὸς Του, ὥστε δέν ἡτο ἀνάγκη οὔτε στιγμὴν να σκεφθῇ τις, ὅπως γνωρίσῃ, ποῦ πρέπει να ἦνε. Τῷ ἡτο ἀπολύτως ἀδύνατον να πράξῃ ἀλλῶς πῶς. Πρέπει να ἦνε ἐκεῖ όπου τοῦ Πατρὸς του τὰ πράγματα τὸν καλοῦσιν. Η ἀνάγκη αὕτη, ἡ υποχρέωσις αὕτη, ἡτις συνταυτίζεται εν τοῖς τοῖς μετά της ἀγάπης, ἡτις ἐλευθέρως δίδεται, ἐκυριάρχουν και διηθύνουν ὅλην Αὐτοῦ τὴν ζωὴν, τὰς δδύνας Του και αὐτόν τὸν θάνατόν Του. "Ότε ἀργότερον εἶδεν ἐπὶ της συκοωρέας ἀνθρώπων μικροῦ ἀναστήματος, ὅστις ἐπεθύμει σφοδρῶς να τὸν ἰδῇ, εἶπε πρὸς αὐτόν: Ζακχαῖε, σπεύσας κατέβηθι, σήμερον γάρ εν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. (Λουκ. 19'. 5). "Ενεκα δέ της ιδιότητός του, ὡς Ίησοῦς, δέν δύναται να μὴ ἔχῃ συμπάθειαν. "Όταν ῥίπτῃ τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ ἔθνικοῦ κόσμου, λέγει: Καὶ ἄλλα πρόσβατα ἔχω, ἀ οὐκ ἔστιν εκ της οὐλῆς ταύτης, κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν (Ἰωάν. 1'. 16). Τίς ἀνθρώπος θα ἡδύνατο ἡδὴ να ἦνε ἀδιάφορος ὡς πρὸς τὴν ἄνω ἀποστολήν του, ὅταν αὐτὸ τὸ δεῖ τοῦ Σωτῆρος μας δικαίῃ τὴν καρδίαν του; "Ότε κατὰ τὸ τελευταῖον εις Ιερουσαλήμ ταξειδιόν του εἶπεν εις τοὺς μαθητάς του: Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εις Ιερουσόλυμα, και τελεοθῆσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ των προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ Ἀνθρώπου (Λουκ. 19'. 31), οὐδέμια ἐξωτερικὴ ἀνάγκη τὸν ὀθεῖ εις τὴν δδὸν της δδύνης. ἀλλὰ πρέπει να υποφέρῃ, διότι πρέπει να φροντίζῃ περὶ των πραγμάτων τοῦ Πατρὸς Του. "Ό,τι δέ, ἐπὶ πλέον, τὸν βιάζει να εἰσέλθῃ εις τὴν δδὸν ταύτην, εἶνε ἡ πολυεύσπλαγχνος ἀγάπη του πρὸς τὸν ἁμαρτωλὸν κόσμον. (Ἀκολουθεῖ).

Η ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ ΑΓΑΠΗ

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΝ ΛΙΒΑΔΙΩ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΥΠΟ
ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Ἰατροῦ.

Ο Κύριος ἡμῶν Ίησους Χριστός, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, μετὰ διέταξε να ἔχωμεν ὅχι μόνον πίστιν, ἀλλὰ και ἀγάπην.

Ἀλλ' ὅποια πρέπει να ἦνε ἡ ἀγάπη αὕτη;

Ὡς ἡ τοῦ οὐρανίου Πατρὸς και τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ, τοῦ σαρκωθέντος και σταυρωθέντος διὰ τὴν σωτηρίαν των ἀνθρώπων.

Η ἀγάπη τοῦ οὐρανίου Πατρὸς εἶνε α'. γενικὴ και καθολικὴ. ἀγάπη δηλαδὴ πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, πάσης φυλῆς και πάσης κοινωνικῆς καταστάσεως.

Και εκ της γενικότητος ταύτης και της καθολικότητος δέν ἐξαιροῦνται οὐδὲ αὐτοὶ οἱ πονηροὶ και οἱ ἀδικοὶ και οἱ

ἀχάριστοι πρὸς τὴν θείαν ἀγαθότητα. ο Κύριος ἡμῶν Ίησους Χριστός τὸ εἶπε ρητῶς, ότι ο οὐράνιος Πατήρ ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ ἀχάριστους και πονηρούς, και βρέχει ἐπὶ δικαίους και ἀδίκους.

Ἀλλὰ και τοῦ Ίησοῦ ἡ ἀγάπη των αὐτῶν μετέχει γνωρισμάτων. Διὰ τοῖους ἐπαρκῶθῃ; Διὰ πάντας. Διὰ τοῖους ἐσταυρώθῃ; Διὰ πάντας. Τὸ τίμιον Αὐτοῦ αἷμα ἔρρευεν ὑπὲρ της ἐπιστροφῆς και της σωτηρίας συμπάσης της ἀνθρωπότητος. Οὐδὲ ἀπεκλείοντο εκ των εὐεργετημάτων της θυσίας του αὐτοὶ οἱ σταυρωταί του.

Η ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς και τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ίησοῦ Χριστοῦ, δεύτερον, εἶνε ἀγάπη ἀπορρέουσα ἐξ ἀνεφράστου ἀγαθότητος, καθαρὰ, ἀνιδιοτελής, γενναία.

Τρίτον, ἡ ἀγάπη αὕτη εἶνε πραγματικὴ, τελεία, έτοιμος εις ὑπομονήν, εις ἐπιείκειαν, εις συγκατάθεσιν, εις μακροθυμίαν, εις ἀνεξικακίαν, εις συγχώρησιν, και εις πᾶσαν οὐσίαν, ἢν περιλάμπῃς ἐμαρτύρησεν ἡ ἐν μορφῇ δούλου ἐμφάνις τοῦ Υἱοῦ και Λόγου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ της γῆς και ο σφαγιασμός Αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

Ἀνάλογος λοιπὸν πρέπει να ἦνε και ἡ ἰδικὴ μας ἀγάπη. Α'.) Γενικὴ και ἀπροσωπολήπτος. Βεβαίως πρὸς τοὺς οἰκίους ἡμῶν εκ δεσμών συγγενικῶν, και πρὸς τοὺς εοικείους της πίστεως, κατὰ τὸν ἀπόστολον, ἡ πρὸς φίλους ἀκρους και λίαν ὁμοφύλους, δυνάμεθα να ἀποδίδωμεν μεῖζον ἀγάπης μέρος και να ἐκδηλώνωμεν αὐτὴν ἐνδεικτικώτερον. Τοῦτο ἀληθεύει και και διὰ τοὺς ὁμοφύλους ἡμῶν και τοὺς συμπολίτας. Ἀλλ' οὐχ ἥττον, πρὸς πάντας, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, ὀρθοδόξου, καταγωγῆς, τάξεως, δειλομεν ἀγάπην, μὴ ἐξαιρουμένων και ἐκείνων, οἵτινες μᾶς ἐβλαψαν και ἐπιδεικνύουσι παντοῖαν κατ' ἡμῶν ἐχθρότητα.

Δεύτερον γνωρίσμα της ἀγάπης, εἶπομεν, εἶνε τὸ ἀνιδιοτελεῖς. Ἐντεῦθεν ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἡμῶν ἀγάπη δέον να ἦνε καθαρὰ και γενναία, ἐλευθερά ἀπὸ ὑπολογισμοῦς πλεονέκειας και συμφεροντολογικῶς. Ο ἀληθὴς ἐπαθὴς τοῦ πλεονέκειας δέν πρέπει να ἀγαπᾷ τινα, ἢ με τὸν σκοπὸν να μεταχειρισθῇ αὐτόν ὡς ὄργανον πρὸς τοὺς ἰδιοτελεῖς αὐτοῦ σκοπούς, ἢ με τὴν ἐλπίδα ότι θέλει ἀνταμειρῇ δια δωρεῶν και εὐεργεσιῶν ἡ ἀγάπη αὐτοῦ, διὰ να ἦνε ἀληθὴς και χριστιανικὴ, πρέπει να ὁρμάται ἐκ καθαρᾶς και ἀδόλου καρδίας, και να λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν ὅχι τὸ ἴδιον συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τοῦ πλησίον, και αὐτὸ ἀφιλοκερδῶς να ἐπιδιώκῃ, διότι κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον: «ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἐαυτῆς». Μόνος ο τοιαύτην ἔχων ἀγάπην δύναται εὐλόγως να εἴπῃ, ότι ἀγαπᾷ ἀληθῶς τὸν πλησίον αὐτοῦ. Ἀλλως, ἐὰν ἀγαπᾷ μόνον ἐκείνους, ὑπὸ των ὁποίων ὑπεχρεώθῃ, και οἵτινες εἶνε ἀναγκαῖοι και ὠφελίμοι εκ αὐτόν, τότε ἡ ἀγάπη τοῦ εἶνε ἀνάξια τοῦ σιμοῦ, τοῦ τιμίου τούτου ὀνόματος, και ἀποβαίνει ἀκρατος και ἐπαίσχυντος φιλαυτία, ἀποδοκιμαζομένη ὅχι μόνον ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἀλλὰ και ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὁρθοῦ λόγου και της φωνῆς της συνειδήσεως. Καὶ ἐντεῦθεν πᾶσα ἀγάπη, ἡτις ἀποβλέπει εις τὸ ἴδιον κέρδος, δρεῖλει να ἦνε ξένη και ἀγνωστος εις τὸν χριστιανόν.

Τελευταῖον, ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη δρεῖλει να ἦνε πρακτικὴ και ενεργός: να ἐκδηλῶται δηλονότι και διὰ των ἔργων αὐτοῦ και να μὴ περιορίζεται εις κενὰς μόνον λέξεις και εις ἀγόρους συμπαιτίας. «Ὁδὸ γὰρ ἀρκεῖ, λέγει ο ἐν ἀγίοις Χρυσόστομος, οὐ γὰρ ἔρκει τὸ διὰ ρημάτων λέγειν ότι ἀγαπῶμεν, ἀλλὰ και τὴν εκ των πραγμάτων δεικνύειν ἀπόδειξιν». Σήμερον δυστυχῶς ἐπικρατεῖ μεταξὺ πολλῶν χριστιανῶν φρικτὴ τις και δεινὰ πλάνη: πολλοὶ δηλονότι λέγουσιν, ότι ἀγαπᾶσι τὸν πλησίον των, μόνον διότι ἔχουσι τυπικὴν τινα σχέσιν πρὸς αὐτόν, ἡτις δέν τοὺς κωλύει ἀπὸ τοῦ να προνοῶσι μόνον περὶ των ἰδίων ὑποθέσεων και συμφερόντων, ἀδιαφοροῦντες παντάπασι περὶ των ἄλλων. Καὶ ἄλλοι πάλιν φρονοῦσιν ότι παρέχουσι τέλειον μέτρον ἀγάπης μόνον διὰ τοῦ ότι δέν ἀδικοῦσι τὸν ἄλλον ὅτε τὸν κακοποιοῦσι. Πλάνη και τυφλωσις ἀξιοδράκτος!

Η ἀγάπη εἶνε ζῶν, θερμὸν, ἀκοίμητον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ των ἄλλων, ἡ δὲ ψυχρὰ τυπικὴ σχέση και ἡ ἐγωιστικὴ ἀδιαφορία ἀποτελοῦσι φύβην και ἐντελῆ ἀπόσβεσιν τοῦ πυρὸς και της φλογὸς της ἀγάπης. Ἐξ ἄλλου, τὸ περιορῶναι τὴν ἀγάπην μόνον ἐς τὸ μὴ κακοποιεῖν, εις τὸ μὴ μνησικακεῖν, εις τὸ μὴ τρέφειν οὐδὲνα σκοπὸν πρὸς βλάβην τοῦ ἄλλου, δέν πληροῖ τὴν έννοιαν της ἀγάπης: διότι ἡ ἀγάπη εἶνε δύναμις ενεργός πρὸς φίλιαν και ἀγαθοποιαν. ἀγάπη ἐπομένως δέν δύναται να ἦνε ἡ ἀπλὴ ἀπὸ τοῦ κακοῦ ἀποχή. Ἀγαπᾷ λοιπὸν χριστιανέ: Τότε ὑπάκουσον εις τὴν προτροπὴν τοῦ ἐπιστηθίου μαθητοῦ: «Τεκνία, λέγει, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ, μηδὲ γλώσσῃ, ἀλλ' ἔργῳ και ἀληθείᾳ».

Η δὲ ἔργῳ αὕτη μέριμνα της ἀγάπης ὑπὲρ των ἄλλων δρεῖλει να ἐνδεικνύεται περὶ τὰς ἀνάγκας της ψυχῆς των και περὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ σώματος των.

Τὸ συμφέρον της ψυχῆς εἶνε ἀναντιρρήτως τὸ σπουδαιότερον και πολυτιμότερον των λοιπῶν: ὥστε και ἡ περὶ αὐτοῦ φροντίς και σπουδὴ τοῦ χριστιανοῦ δρεῖλει να ἦνε ἀνάλογος. Συνίσταται δὲ τὸ συμφέρον τοῦτο εις τὸ να γνωρίζῃ ἡ ψυχὴ τὴν ἀλήθειαν, και να μὴ περιπλανᾶται εις τὸ βάθος της ἀγνοίας σκοτός, εις τὸ να γνωρίζῃ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ και να ἐπιτελῇ αὐτήν. Ἐντεῦθεν ἡ ἀγάπη σοὶ ἐπιβάλλει, Χριστιανέ, τὸ καθῆκον να ὅχι μόνον μηδέποτε ἀφαιρέσῃς ἢ ἀποκρύψῃς τὸν πολύτιμον θησαυρόν ἀπὸ της ψυχῆς τοῦ πλησίον σου, ἀλλὰ και ἐὰν τυχόν εύρίσκῃται εις πλάνην οἰανδήποτε, να καταβάλλῃς πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς διαφώτισιν αὐτοῦ και ἐπάνοδον εις τὴν δδὸν της ἀληθείας και της πίστεως. Πλανᾶται τις λοιπὸν και καταπατεῖ τὰς θείας ἐντολάς; Μεριμνήσων περὶ αὐτοῦ. Δόσε τῷ συμβούλῳ. Ἀλλ' ὅπως αἱ προτροπαί σου εὔρωσιν ἡχῶ εις τὴν καρδίαν τοῦ πλησίον σου και καρποφορήσωσιν, δρεῖλεις πρὸ πάντων να ἐμνεύσης εις αὐτόν πίστιν, σέβας, και ἀγάπην πρὸς σέ. Πρέπει να έννοήσῃς, ότι σὺ αἰτιάζῃσαι πρὸς αὐτόν ἀληθινὴν ἀγάπην, ἀληθινὴν φιλίαν. Ἄφ' οὗ δὲ ἀπαξ προσκτήσης τὸ σέβας και τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ, τότε ἀρδῶς δύνασαι

νά ἀπειθῆναι αὐτῷ παραινέσεις ἡπίας ἔμα και σοδαράς, πρὸς ἀπόθεσιν τῆς πλάνης και ἐγκατάλειψιν τῆς ἀμαρτίας, ἀπατεινόμενος ποτὲ μὲν εἰς τὸν νοῦν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Πάντοτε ὅμως και αἱ παραινέσεις σου, και αἱ παρατηρήσεις σου, και αἱ προτροπαί σου, ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται ἄνευ πικρίας, και νὰ συνοδεύωνται ἐκαστοτε μετὰ πρᾶότητος και φιλικῆς συγκινήσεως.

Πρὸς τοῦτους αἱ νοουθεσίαι σου ἀνάγκη νὰ γίνωνται κατὰ μόνας, και οὐχὶ ἐνώπιον πολλῶν τοιαύτη νοουθεσία προξενεῖ καταισχύνειν και εἶναι μᾶλλον ποινή και τιμωρία, και διὰ τοῦτο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀντὶ ὠφελείας προξενεῖ ζῆμιαν. Ἡ ἀγάπη τέλος σὲ καθιστᾷ ὑπόχρεων, ἵνα και τὰς ὀλίφεις και τὰς οἰασηδῆντες συμφορὰς τοῦ πλησίον συμμερίζῃσαι μετ' αὐτοῦ, και ἵνα παρίστασαι πάντοτε πρὸς αὐτὸν παρήγορος ἄγγελος ἐγγέων εἰς τὴν κατεθλιμμένην αὐτοῦ καρδίαν, διὰ τῶν φιλαδέλφων συμβούλων σου, τὸ γλυκὺ βάλσαμον τῆς παραμυθίας. (ἔπεται τὸ τέλος)

Ἡ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΚΑΙ

Ἡ ΘΕΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ και τὴν θέωσιν τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων ψάλλει κατὰ τὴν ὑψίστην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἑορτὴν διὰ τοῦ ἐξῆς ὠραίου αὐτῆς ὕμνου ἡ μήτηρ ἡμῶν Ὁρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία.

«Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον ἀποκαλύπτεται σήμερον, και ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς ἀνθρώπου γίνεται, ἵνα τοῦ χειρόνος μεταλαβὼν μεταδῇ μοι βελτίονος. Ἐψεύσθη πάλαι Ἄδὰμ και Θεὸς ἐπιθυμήσας οὐ γέγονεν ἄνθρωπος γίνεται Θεός, ἵνα Θεὸν τὸν Ἄδὰμ ἀπεργάσῃται», κτλ.

Τίς ἐνανθρώπησεν; Ὁ Υἱὸς και Λόγος τοῦ Θεοῦ και Θεός. Καὶ τίνας θεοῦνται; Οἱ πιστεύοντες και πειθαρχοῦντες τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. Τί εἶναι τὸ ἀνώτερον; Ἡ Θεότης. Τί εἶναι τὸ κατώτερον; Ἡ ἀνθρωπότης. Πῶς ἐνανθρώπησεν ὁ Θεός Λόγος; Ἐνωθεὶς τῷ ἀνθρώπῳ. Πῶς θεοῦνται οἱ Υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων; Ἐνούμενοι τῷ Θεῷ. Κατὰ τί ἠνώθη ὁ Θεός Λόγος τῷ ἀνθρώπῳ; Προσλαβὼν ἐπὶ τῆς θείας αὐτοῦ ὑποστάσεως, διατηρουμένης ἀτρέπτου τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως, τὴν ἐμψυχον σάρκα τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῶν ἀγνῶν τῆς Παρθένου αἱμάτων, Πατὴρς εὐδοκία και Πνεύματος Ἁγίου συνεργία και ἠνώθη ὁ Θεός Λόγος ὅλος ὅλῳ τῷ ἀνθρώπῳ, διατηρούσης και τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὰ οὐσιώδη αὐτῆς γνωρίσματα.

Κατὰ τί δὲ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐνοῦνται τῷ Θεῷ, τῷ πανταχοῦ παρόντι οὐσίᾳ και ὑποστάσει και ἐνεργείᾳ; Μήπως ἐνοῦνται καθ' ὑπόστασιν; Ὁχι. Ἡ μετὰ τοῦ Θεοῦ καθ' ὑπόστασιν ἐνωσις εἰς μόνον ἀνήκει τῷ

Θεῷ ἀνθρώπῳ. Μήπως κατ' οὐσίαν; Ὁχι. Διότι ἡ κατ' οὐσίαν ἐνωσις μετὰ τοῦ Θεοῦ εἶναι και καθ' ὑπόστασιν· διότι ἐπὶ τῆς μιᾶς και μόνης και ἀπλῆς οὐσίας και φύσεως τοῦ Θεοῦ δὲν δύναται νὰ νοηθῇ θεία οὐσία χωρὶς θείας ὑποστάσεως. Ἐν τῷ Θεῷ ἀνθρώπῳ ἐγένετο ἐνωσις τῆς θείας οὐσίας μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης· ἀλλ' ἐν τῇ κατ' οὐσίαν ταύτῃ ἐνώσει συνυπάρχει και ἡ καθ' ὑπόστασιν. Ἀνθρωπὴν ὅμως οὐσία ἠνώθη τῇ θείᾳ μετὰ ὑποστάσεως κοινῆς αὐτῆς τε ἐν χρόνῳ και τῇ θείᾳ οὐσίᾳ διδίδως ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ ἀνθρώπῳ· διότι οἱ ἀνθρώποι εἶναι πολλοί, και χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων, και πρὸς ἕνα ἐκ τῶν πολλῶν ἠνώθη ὁ Θεός Λόγος, τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ χρηματισάσης και εἰς τὴν ἀνθρωπίνην οὐσίαν κοινῆς· ἐνῷ ἡ θεία οὐσία εἶναι μία ἀπλῆ και ἀχώριστος· ὥστε μία ὑπόστασις θεία, ἀίδιον φέρουσα τὴν θείαν οὐσίαν, ἕνα προσέλαβεν ἄνθρωπον· και εἶναι ἡ ἐνωσις ἁπλῆ μία και μόνη και μοναδική. Καὶ εἰς και μόνος ὁ Μονογενής, και οὐδεὶς ἄλλος εἶναι ὁμοίως ὁ αὐτός και κατ' οὐσίαν και φύσιν και ὑπόστασιν Υἱὸς Θεοῦ και Θεῷ ἀνθρώπος.

Ἐνοῦνται δὲ και οἱ ἐκ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων ἄξιοι τῷ Θεῷ και θεοῦνται, ἀλλ' ὅχι κατ' οὐσίαν και φύσιν, ὅχι καθ' ὑπόστασιν, ἀλλὰ διὰ τῆς θείας ἐλλάμψεως και τῆς θείας και θεοποιου ἐνεργείας. Διὰ τοῦτο δὲ λέγεται Θεός και γίνεται Θεός και ὁ ἀνθρώπος, ἀλλὰ Θεός θέσει, και οὐχὶ φύσει, και κατὰ χάριν, και οὐχὶ κατ' οὐσίαν Θεός. Διότι, ἂν και οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων ἠνοῦντο μετ' αὐτῆς τῆς θείας οὐσίας, ἐπειδὴ ἡ θεία οὐσία, παρ' ὅσον ἐστὶ μετεγχομένη, τοσαύτας και τὰς ὑποστάσεις ἔχει, ἡ τρις-ὑπόστατος τότε θεία οὐσία θὰ ἐγένετο μυριοὑπόστατος.

Οὕτω δ' ἀποφαίνεται ὅχι τῶν πολλῶν τις, ἀλλ' ὁ ἅγιος Γρηγόριος, ὅστις ἀποκρούει πάσῃ δυνάμει ὅχι μόνον τὴν καθ' ὑπόστασιν, ἀλλὰ και τὴν κατ' οὐσίαν ἐνωσιν. Τριῶν, λέγει, ὄντων, τοῦ Θεοῦ, οὐσίας, ἐνεργείας, τριάδος ὑποστάσεως θείων, ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐνωσις δὲν γίνεται καθ' ὑπόστασιν, διότι αὕτη διατελεῖ τυγχάνουσα μόνον τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου· ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐνωσις δὲν γίνεται οὐδὲ κατ' οὐσίαν· «ἐπεὶ κατ' οὐσίαν οὐκ ἠνώθη οὐθὶ τοὺς ἄξιους δέδοικται»· και πάντες οἱ Θεολόγοι μαρτυροῦσι κατ' οὐσίαν εἶναι τὸν Θεὸν ἀμέθεκτον». Κατὰ τί λοιπὸν γίνεται ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐνωσις; Ἀφοῦ κατὰ τὰ δύο, καθ' ὑπόστασιν δηλαδὴ και οὐσίαν, ἀδύνατος ἐμολογεῖται ἡ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεὸν ἐνωσις, ὑπολείπεται ἄρα, ἀφοῦ οἱ ἀνθρώποι ἐνοῦνται Θεῷ και θεοῦνται, και εἶναι τοῦτο δίδαγμα τῶν θείων Γραφῶν και τῶν ἁγίων πατέρων και δόγμα συνοδικόν, ὑπολείπεται ἄρα πρὸς παραδοχὴν ἐν και μόνον· Ὅτι οἱ ἀνθρώποι θεοῦνται διὰ τῆς θείας ἐνεργείας, ἥτις διὰ τοῦτο και θεοποιὸς λέγεται, και ἐνοῦνται μετὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς θείας χάριτος και ἐλλάμψεως. Καὶ τοῦτο δὲν λέγεται πλέον ὑπὸ τῶν κατὰ μέρος πατέρων, ἀλλὰ και Σύνοδος τοπικὴ τοῦτο ἀπεφάνθη, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ 1437, ὅτι οἱ φρονούντες και λέγοντες, ὅτι εἶναι μεθεκτὴ ἡ θεία οὐσία, μὴ ὁμολογούντες

δὲ ὅτι ἡ θεία οὐσία εἶναι παντελῶς ἀληπτος και ἀμέθεκτος, ὅτι δὲ μόνῃ ἡ θεία ἐλλάμψις και θεοποιὸς ἐνεργεία εἶναι μεθεκτὴ, οἱ αὗτοι φρονούντες και λέγοντες ὅχι μόνον ἀπορίζονται, ἀλλὰ και τρεῖς ἀναθεματίζονται. Ὅταν δὲ Σύνοδος· Ἁγία ἀποφαίνεται οὕτω, σιγᾷ πρὸ τῆς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀπορρήσεως πάσα οἰαδήποτε ἀτομικὴ γνώμη, και εἰς σιγὴν καταδικάζονται ὅχι ἄτιμον ἀλλὰ σωτήριον, ὅχι οἱ πρὸς ταύτην συμφωνοῦντες, ἀλλ' οἱ κατὰ ταύτης ἀντιλέγοντες.

Δὲν ἀρνούμεθα λοιπὸν οὐτε τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου τὸ ὕψιστον δόγμα, οὐτε τὸ τῆς θεώσεως τῶν ἀνθρώπων, ὡς διαβάλλουσιν ἡμᾶς οἱ περὶ τὸν «Λόγον», ἀλλὰ πιστεύομεν και ὁμολογοῦμεν ὀρθοδόξως ἀμφοτέρω, ὡς διδάσκει ταῦτα ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία. Δεχόμεθα ὅτι τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἡ ἀρχὴ και τὸ μέσον, τὸ δὲ δεύτερον τὸ τέλος και ὁ σκοπός. Συμφωνοῦμεν μετὰ τοῦ ψαλμωδοῦ, ὅτι ἡ θεία ἀγαθότης προτρέπει ἡμᾶς λέγουσα· «Θεοὶ ἐστε και υἱοὶ Ὑψίστου πάντες.» Παραδεχόμεθα, ὅτι γινόμεθα υἱοὶ ὑψίστου ἀναγεννώμενοι ἐξ ὕδατος και Πνεύματος, ἀλλ' ὅχι ὡς ἀπαγορεύει νὰ φρονώμεν, ἀλλ' ὡς διδάσκει ἡ ἁγία Σύνοδος, ὅτι ἀναγεννώμεθα διὰ τῆς ἐφ' ἡμᾶς θείας και θεοποιου ἐνεργείας. Πιστεύομεν και ὁμολογοῦμεν ὅτι, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν αὐτὸς ἔφα, ὅτι «Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστὶ, και τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος πνεῦμά ἐστι.» Παραδεχόμεθα, ὅτι ἐκ μὲν τῶν γυναικῶν ἡμῶν γεννώμεθα ἀνθρώποι σαρκικοί, και ὅτι διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀναγεννώμεθα εἰς τέκνα Θεοῦ και ἀνθρώπους πνευματικούς, ἀλλ' ὅχι ὅπως εἰς ἀνθρώπους τοσάκις πλανηθεὶς εἰς τὰς ἐρμηνείας του ἔφα, ἀλλ' ὅπως ἡ ἁγία Σύνοδος ἔφα, ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἐνοῦται Θεῷ και θεοῦται και Υἱὸς Θεοῦ γίνεται διὰ τῆς θεοποιου ἐνεργείας και χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος και ὅχι λαμβάνων θείαν οὐσίαν ἐν ἑαυτῷ και γινόμενος τρισύνθετος.

Οὕτω, Δημητράκη ἀγαπητέ, ψάλλει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ὅτι ὁ ἀναρχὸς Ἀναξ χρειεῖ τελειῶν τὴν βρότειον οὐσίαν Πνεύματος κοινωνία, ἥτοι τῇ θεοποιῷ αὐτοῦ ἐνεργείᾳ και χάριτι, και ὅχι ὅπως διδάσκει ὁ ἡμέτερος, ὅστις παρερμηνεύει τὸν ὕμνον τοῦτον και ἄλλως, ἐφαρμόζων αὐτὸν ὅχι μόνοις εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀλλὰ και εἰς αὐτὸν τὸν Σωτῆρα, παρακλύτον αὐτοῦ ἀφοῦ μὴ λαμβάνων ὑπ' ὅψει τὸ συνεχόμενον μετ' αὐτοῦ ἀφοῦς ἀρχάντοις ἐκκαθάρας, ὅπερ δὲν ἐπιτρέπει νὰ τὸν ἐφαρμόζωμεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, διότι ἡ βρότειος αὐτοῦ οὐσία δὲν εἶχεν ἀνάγκη καθαρῶς. Ἀνάγκη καθαρῶς ἔχουσιν ἐν πολλοῖς αἱ μακαρικαὶ δοξασταὶ και ὑπὲρ τοῦ καθαρῶς τοῦτου εὐχόμεθα τῷ μόνῳ κατὰ πάντα καθαρῷ και τοὺς ταπεινόφρονας καθαίροντι· ὅτι «ἀκαθάρτος παρὰ Κυρίῳ πᾶς ὑψηλοκάρδιος». Δὲν δύνασθε λοιπὸν νὰ δεῖξτε οὐδεμίαν Ἐκκλησίαν συμφωνοῦσαν μετὰ τῶν ἰδεῶν σας οὐτε τὴν ψάλλουσαν τὴν ὁ Ἰανουαρίου τὸ ἀχρεῖς τελειῶν τὴν βρότειον οὐσίαν· διότι αὕτη σας ἀποκόπτεται μετὰ τριπλοῦ ἀναθέματος ἀπὸ τῶν μελῶν αὐτῆς οὕτως δογματίζοντα·

«Τοῖς φρονῶσι και λέγουσι μεθεκτὴν τὴν θείαν οὐσίαν

εἶναι, μὴ ὁμολογοῦσι δὲ ἄληπτον αὐτὴν παντελῶς εἶναι και ἀμέθεκτον, μεθεκτὴν δὲ μόνον τὴν θεοποιὸν χάριν τε και ἐνεργείαν, ἀνάθεμα τρεῖς.» Ὁχι λοιπὸν ὑφ' ἡμῶν, ὡς ἀνακριδῶς λέγετε, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἁγίας Συνόδου ἀναθεματίζεσθε. Ἡμεῖς δὲ, Κύριος γινώσκει, ἀγαπῶντες ὑμᾶς, ζητοῦμεν νὰ διαφωτίσωμεν, ὅπως μεταμεληθέντες προσέλθῃτε εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδοξίας και σωθῇτε.

Κωνσ. Α. Διαλυσμός.

ΤΟΙΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙΣ ΤΟΥ «ΛΟΓΟΥ»,

Περὶ Εὐαγγελίου ἐκδόσεως «Ἀναπλάσεως» ἔγραψε και γράφει και γράψει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πᾶσας τὰς τοῦ Λόγου παρὰ λόγον διαβόλους· ἔγραψε δὲ τινα και γράψει ἐν καιρῷ, Θεοῦ θέλοντος, και ἡ «Ἀνάπλασις».

Ὅσοι ἀνέγνωσαν ἡ ἀναγινώσκουσι τὴν σειράν τοῦ Ὁρησκευτικοῦ Περιόδικου τῆς «Ἀγάπης» ὁμολογοῦσιν ὅτι οὐδαμοῦ ἄλλαχοῦ αἱ ἀποπλανήσεις τῶν συναδέλφων τοῦ «Λόγου» ἐφροντὸν προσήκοντα εἰς αὐτὰς ἐλεγχον. Συνιστῶμεν εἰς τοὺς μονομερεῖς ἀναγνώστας τοῦ «Λόγου» νὰ προμηθευθῶσι τὸ Σῶμα τῆς «Ἀγάπης» τοῦ 1893 και νὰ τὴν ἀναγνώσῃ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν σύγχρονον τότε «Λόγον», διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἐπηρμένων καυχίσεων τοῦ ἀξιολύτου συντάκτου αὐτοῦ.

Ὅσοι ἀναγινώσκουσι μόνον τὸν «Λόγον» ἂς ἀναγνώσῃ ἐκ παραλλήλου και τὴν «Ἀνάπλασιν», ζητοῦντες τὰ φύλλα αὐτῆς ἀπὸ πρώτης τοῦ τρέχοντος ἔτους· διότι εἰς πᾶσαν τὴν ἐκτοτε σειράν ἀναγινώσκονται ἀρδῆν ὅσα παρὰ τὴν ἀλήθειαν και τὸ δίκαιον γράφουσιν οἱ συναδελφοὶ ἐν τῷ «Λόγῳ» κατατέμενοντες ἀποσπάσματα τινα ἐκ τῶν ἀρθρῶν τῆς «Ἀναπλάσεως», διαστρέφοντες αὐτὰ μὲ τὰ καυχήματα τῶν οἰκείων αὐτοῖς ὕδατος, ὧν πλουσίαν παραγωγὴν ἐξεργεῖται ἡ τρισύνθετος αὐτῶν καρδία, οὐ μόνον ἄνευ αἰσχύνῃς, ἀλλὰ και μετὰ ἐγκαυχήσεως, διότι ταύτας, λέγουσιν, ἀπαιτεῖ ἡ τῆς ἀληθείας υπερασπίσις, ἢ ἀγαπᾷσι πλέον ἢ τὸν Πλάτωνα, ἀλλὰ και ἦτον ἡ τὸ πάθος και τὸ ἴδιον ἐγώ.

Πάντες οἱ ἀναγινώσκοντες τῆς «Ἀναπλάσεως» γνωρίζουσιν, ὅτι πολλὰκις ἐδόθη ἡμῖν ἀφορμὴ νὰ γράψωμεν, ὅτι ὁ Θεός Λόγος προσέλαβεν ἐπὶ τῆς θείας αὐτοῦ ὑποστάσεως σῶμα ἐμψυχον και ἔχει ἐν πρόσωπον, μίαν ὑπόστασιν, και δύο φύσεις, τὴν θείαν και τὴν ἀνθρωπίνην, τὴν μὲν ἀίδειον, τὴν δ' ἐν χρόνῳ, ἀμφοτέρω δὲ ἠνωμένης, ἀλλ' ἀσυγχύτως και διατηρούσας τὰ οὐσιώδη αὐτῶν γνωρίσματα. Καὶ ὅμως ἡ καλὴ πίστις τῶν συναδέλφων τοῦ «Λόγου» διακηρύττει ὅτι ἡ «Ἀνάπλασις» συναντωμένη λέγει, και μετὰ τοῦ Πατριάρχικου Ὁργάνου, διδάσκουσιν, ὡς ὁ ἀρετικὸς Νεστόριος, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἔχει δύο ὑποστάσεις!!! Μὴ στήσῃς αὐτοῖς, Κύριε, μηδὲ τὴν ἀμαρτίαν

ταύτην, ἥτις εἶνε ἐνδείξις κατὰ πόσον φιλοῦσι τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ τὸν Πλάτωνα καὶ σέβονται τὸ θεῖον λόγιον, ἐπὶ ἀβδελυγμῶν Κυρίῳ χεῖλῃ ψευδῆς.

Ὁ ἅγιος Παῦλος, ὡς γράφει πρὸς Φιλιππησίους, ἔχαιρε, διότι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ἐκηρύττετο, ἔστω καὶ ἀνευ ἀγνόητος καὶ ἐγγύης παρά τινων. Ἀλλ' οἱ περὶ τὸν «Λόγον» διαπρίονται, ἀντὶ νὰ χαίρουν, ἐπὶ τῷ ἁγίῳ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ἐκδόσεως «Ἀναπλάσεως» ἐπιτεθεωρημένον καὶ ἐγκεκριμένον ὑπὸ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας κυκλοφορεῖ, συνιστώμενον ὑπ' αὐτῆς ὡς δοξάζον τὸν Χριστὸν καὶ ὠφελοῦν τὸν πλησίον διὰ τῶν ἐρῶν αὐτοῦ ἐρμηνειῶν καὶ προσευχῶν. Ὁ δὲ τούτων ἀρχηγὸς ἀγωνίζεται τὸν ἀδελφὸν ἁγῶνα νὰ ἀποδείξῃ βέβαιον τὸ ἱερὸν. Οὕτως ἠγωνίζετο ἄλλοτε νὰ ἀποδείξῃ ἐπὶ τὸ ἀγαθαγγελικὸν ῥητὸν «ἐν Κυριακῇ ἡμέρᾳ δεῖ ἰορτάσθαι τὸ ἄξιωμα» ἀφ' ὧν καὶ τὰ συλλογικὰ μεγαλεῖά του! (βλ. σειρὰν Ἀγάπης 1893). Κρίνει ἑαυτὸν εἰς ἑαυτὸν ὁ ἀξιότιμος τοῦ «Λόγου» συντάκτης νὰ πιστευθῇ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς ἐφημερίδος του ἐπὶ ἐξ ἀνθρώπων, οὗς αὐτὸς οὐδέποτε ἐπαύσατο ἀπὸ τοῦ 1886 περιφρονῶν καὶ καθυβρίζων, εἶνε δυνατὸν νὰ προσέλθῃ τι καλόν. Οὕτω κρίνει ὁ ἄνθρωπος· ἀλλ' ὁ Σωτὴρ καὶ Κύριος ἡμῶν καὶ ἡ ἁγία αὐτοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία δὲν συμμερίζεται, βλέπετε, τὰς κρίσεις αὐτοῦ· τὰ δὲ πράγματα, διαψεύδοντα πάντοτε αὐτὸν καὶ ἀποβαίνοντα παρὰ τὰς προσδοκίας του, δὲν ἴσχυον ἀκόμη νὰ διδάξουν αὐτὸν «Μὴ ὑπερφρονεῖν, παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν». Συνιστῶμεν εἰς μελέτην αὐτοῦ ὡς φάρμακον συντελεστικὸν κατὰ τῆς δαινῆς αὐτοῦ παθῆσεως καὶ τὴν μελέτην τοῦ ἐξῆς ποιήματός.

Ἀρκεῖ νὰ γίνῃ τὸ καλόν,
καὶ ὅς τὸ κάμῃ ἄλλος·
ἐάν, φθονῶν, ἀντενεργῶ,
ποθῶν νὰ στήσῃ τὸ ἐγώ,
ἐγκληματῶ μεγάλως.

Ὡ φθόνε, πάντων τῶν καλῶν
ἐχθρὸ καὶ συκοφάντα,
αἶρε, κακία εἰδεχθῆς,
καὶ μὴ νὰ ἁμαυροῖς μοχθῆς
τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα.

Ὡ Ἰησοῦ, τὴν χάριν σου
ζητῶ ταπεινοφρόνως,
διὰ νὰ χαίρῃ καὶ ἐγώ
νὰ ἐνεργῶ καὶ συνεργῶ
εἰς πᾶν καλὸν ἀφθόνως.

Κ. Α. Διαλυσμάς.

ΕΝ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Τὸ νὰ δέχεται τις τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, δὲν ἀρκεῖ· δεῖ καὶ νὰ τὸ μεταδίδῃ. Καὶ τοιοῦτο καθήκον, φίλοι συνδρομηταί τῆς «Ἀναπλάσεως», ἀνακύπτει ἐπιτακτικώτερον διὰ σᾶς, τὴν ἰδίαν, ὅτε τὸ περιοδικὸν μας δημοσιεύει τὸ θαυμάσιον ἔργον τοῦ F. Belletx περὶ τῆς **Θρησκείας καὶ τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν**.

Ἀνεγνωρίσθη εὐτυχῶς παρ' ὅλων μας ἡδὴ, ἐπὶ φυλῇ, ἐν ᾗ ἡ πίστις διαλύεται καὶ ὑποχωρεῖ, εἶνε προωρισμένη

νὰ καταπέσῃ καὶ ἀποσυντεθῇ. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ γείνη σπουδαία ἐργασία παρ' ἡμῖν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ αἰσθηματοῦ τῆς πίστεως καὶ ἀφθονὸν παραγωγὴν τῶν καρπῶν αὐτῆς· ἡ δ' ἐργασία αὕτη πρέπει νὰ τελεσθῇ ἰδίᾳ διὰ τοὺς κύκλους τῶν ἐπιστημόνων, τῶν φοιτητῶν, τῶν μαθητῶν, τῶν λογίων· ὅχι μόνον διότι εἰς ἀρκετοὺς ἐξ αὐτῶν ἐπιστημονικαὶ ἀγυρταί, μεταδοθεῖσαι ὡς ἀναμφισβήτητοι ἐπιστημονικαὶ ἀλήθειαι, διέσεισαν τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν, ἀλλὰ καὶ διότι, ἐνισχυόμενοι οὕτοι ἐν τῇ πίστει, ἔσονται οἱ ἀριστοὶ εἰς αὐτὴν διδασκαλοὶ καὶ παιδαγωγοὶ τοῦ λαοῦ.

Διὰ λοιπὸν! Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς πίστεως εἰς τὰς καρδίας τῶν μάλλον ἀνεπτυγμένων κύκλων μας τὸ ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» δημοσιευόμενον ἔργον τοῦ F. Belletx παρέχει συμβολὴν θαυμασίαν. Μετὰ τὸ ἐν τῇ παρόντι φύλλῳ περατούμενον πρῶτον κεφάλαιον περὶ προόδου, ἐπακολουθεῖ δεύτερον περὶ τῆς **σημερινῆς ἐξελίξεως**, εἶτα τρίτον περὶ τῶν **χριστιανῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν**, ἀκολουθεῖ τέταρτον περὶ **ἐπιστήμης**, καὶ τελευταῖον τὸ περὶ **ὕψιμου**. Εἰς ἅπαντα ταῦτα τὰ κεφάλαια θαυμαστῇ πολυμάθειᾳ συναρμολογεῖται πρὸς ἐξαισίαν σαφήνειας καὶ καλλιπείας, καὶ ἡ πλέον θερμὴ πίστις συναντᾷ μετὰ γνησιώτατον ἐπιστημονικὸν πνεῦμα ὡς πρὸς τὰ ὑψίστα ἐπιστημονικὰ, κοινωνικὰ, ἡθικὰ, βιομηχανικὰ καὶ λοιπὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια προβλήματα τοῦ συγχρόνου κόσμου.

Τὸ βιβλίον τοῦ F. Belletx ἐπιβάλλεται ἰσχυρῶς εἰς τὴν καρδίαν, διότι αἰχμαλωτίζει στερεὰς τὴν διάνοιαν καὶ διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς εὐλαϊρίας αὐτῆς ἀκαταγώνιστος πρὸς τὴν δόξαν τῆς πίστεως. Καὶ ἰδοὺ διατί οἱ συνδρομηταί τῆς «Ἀναπλάσεως» πρέπει νὰ ἐργασθῶσιν, ὥπως τὴν ἀναγινώσκουσιν ἡδὴ μάλιστα ἱατροί, δικηγόροι, καθηγηταί, ἐλληνοδιδασκαλοὶ, φοιτηταί, μαθηταί, καὶ πάντες ἐν γένει, οἵτινες ἢ ἔχουσιν ἀνάγκην στερεώσεως τῆς πίστεως, ἢ χρειάζονται ὅπλα ἀκαταγώνιστα πρὸς ἑλεγχον ἀσφαλῆ τῶν θεωριῶν τῆς ἀπιστίας.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ὁδὸς Ἀδριανοῦ 64.

Νικηφόρου Καλογερᾶ Ἀρχιεπ. Πατρῶν, διασκευασθεῖσα ὑπὸ Φιλ. Π. Παπαδοπούλου «Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία» δρχ. 3 (καὶ φρ. χρ. 6 διὰ τὸ ἐξωτερικόν).

Κον. Ι. Ν. Λιβανίου. Τὸ Κάτοπρον τῆς Κοινωνίας δρχ. 3 (φρ. χρ. 2.50 διὰ τοὺς τοῦ ἐξωτερικοῦ).

Ἐκδόσεις τοῦ ἐν Πάτραις Συλλόγου Ὁρθοδοξίας ὁ Μωσωνισμὸς ἐν Ἑλλάδι ἀποκαλυπτόμενος δρχ. 1 (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 1), (Ἐκ τοῦ Βιβλιοπωλείου)

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐν Ἀθήναις Β' Δημοτ. Σχολῇ ἀρρένων Κυριακῇ 31 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ. Μιχ. Ι. Γαλανός

Ἐν τῷ Ναφ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης Κυριακῇ 31 Μαρτίου ὥρ. 4 1/2—5 1/2 Τιμ. Ἀναστασίου

Ἐν Πειραιεὶ ἐν τῷ Ζωννεῖῳ Ὁρφανοτροφείῳ Πέμπτῃ 28 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ. Γ. Μακρῆς Κυριακῇ 31 » ὥρ. 3 1/2—4 1/2 Κ. Α. Διαλυσμάς

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΔΗΜΑ

68—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—68